

REFERAT

Møte i Landbruksgruppa torsdag 14. april 2010 kl 0900 – 1400

Sted: Rådhuset, Ørje

Medlemmer av landbruksgruppa:

Odd Lilleng	Aremark kommune (leder)
Øyvind Torp	Halden kommune
Karl Martin Møgedal	Marker kommune
Fredrik Dahl	Fylkesmannen i Østfold
Kari Engmark	Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Stine Vansemb	Romerike landbruksrådgivning
Inga Holt	Landbruksrådgivningen Sørøst
Stig Vormeland	Bondelagene i Akershus

Forfall:

Ingrid Hedum Aurskog-Høland kommune

Saksliste

11/11 Ref. fra møtet 2.3.2011
12/11 Handlingsplanen for 2011 forts fra forrige møte
13/11 Overvåkningsresultater 2010
14/11 Evt.

Befaring hos Sven Ole Nasset, Marker

11/11 Ref. møte 11.1.2011

Referatet tatt til etterretning

12/11 Handlingsplan for 2011 – landbruk

Handlingsplanen ang. landbrukstiltak2011 – status, hva må gjøres:

- **Informasjonsopplegg om reduserte fosfornormer – Informasjon om gjødsling etter næringsbalanseprinsippet inn i miljørådgivningen** ansv. Kommuner, Landbruksrådgivning
 - Fokusere på økonomi – velge riktig gjødselslag – lage gjennomførbare planer – Vanskelig å nå de som ikke er medlemmer av Landbruksrådgivningen – Utfordringer med Russergjødsel som ikke er tilpasset gjødselnormene – det er mye gamle jordanalyser. Russergjødsel 27-3-5 er utsolgt slik at det benyttes i stor grad gjødsel som er bedre tilpasset.
- **Miljøråd til alle bønder**
 - Marker kommune har arrangert møte for alle bønder i Marker med hovedtema Miljøplaner – og tiltak for å redusere jordtap med ekstra fokus på hydrotekniske tiltak.
 - Fylkesmannen i Oslo og Akershus har innvilget søknad om penger til miljøråd til 15 gårdbrukere i Aurskog-Høland. Vannområde Haldenvassdraget er prosjekteier og

Samarbeidsprosjekt mellom de 4 kommunene i vassdraget, fylkesmenn og fylkeskommuner og organisasjoner i området. Prosjektleder: Finn Grimsrud, Rådhuset, 1940 Bjørkelangen.

E-post: finn.grimsrud@ahk.no. Tlf: 63 85 27 43/930 61 901

Landbruksrådgivningen på Romerike er den gjennomfører rådgivningen. Landbrukskontoret i Aurskog-Høland får i oppgave å plukke ut/rekruttere 15 bønder til gratis miljøråd, fortrinnsvis i området rundt Hemnessjøen.

- **Påvirke til at Nasjonal ordning om spredning av husdyrgjødsel** (tilskudd) kan blir utvidet – ansv. Fylkesmennene
 - Det er tatt kontakt. Forsøksordningen evalueres og forventet tilbakemelding vår 2011
- **Prioritere SMIL-midler for utvidelse av gjødsellagre til 12 mnd lagring** – ansv: Kommunene
 - Innovasjon Norge kan være med på å finansiere gjødsellagre
 - Aurskog-Høland: Målrette informasjon til de som ikke har 12 mnd lagring
 - Marker – har gitt tilskudd til flere store lagre
 - Dersom spredeareal er til stede kan en ikke nekte nyetablering selv om P-AL tall er høye
 - Alle nye bygg bygges med 12 mnd lagring
 - Kommunene prioriterer hydrotekniske tiltak på topp
- **Arbeide videre med problematikken separering av gjødsel – frakte bort overskuddsgjødsel**
 - Tas opp på neste møte
- **Følge utviklingen på biogass**
 - Fredrik følger utviklingen andre steder
- **Bedre analyser av næringsinnholdet i slam og kjøttbeinmjøl** – gjødsle etter norm
- Iverksette prosjekt med mål om at alle skal få tilbud om miljørådgivning og miljøkontrakt innen 2015. Bruke 2011 til å skaffe seg erfaring ved å utarbeide miljøplan hos 20 gårdbrukere. Legge fram en fullstendig plan i løpet av 2011. Vurdere å ta inn utvidet miljøplanavtaler som en del av RMP. Ansvarlig Fylkesmannen. Finansiering RMP og SMIL. Ta planlegglegging og tilrettelegging inn i tiltaksstrategien til kommunen
 - Akershus: opplegg rettet mot enkeltbrukere. Fylkesmannen i O&A har lite infomidler – ca kr 300 000. Det er søkt SLF om midler, men ikke fått svar foreløpig. En starter opp uansett. Vannområde Haldenvassdraget står som eier av prosjektet og landbruksrådgivningen leies inn til å gjennomføre miljørådgivningen. Området rundt Hemnes-sjøen er aktuelt område å starte i. Ingrid har ansvar for å plukke ut bønder.
 - Østfold: Må forsøke å komme i gang også i Østfold, men det er vanskeligere med midler. Her må en mer avklaring. Marker bør kanskje prioriteres. Det satses i første omgang på samlinger/kurs for å friske opp miljøplan. 1. møte før påske.
 - Diskusjon om egenandel. Foreløpig går en ut med ingen egenandel til de som ønsker miljøplan
 - Vannområde Haldenvassdraget vil søke om skjønnsmidler til gjennomføring av miljøplanarbeid i tillegg til støtte til overvåkning, drift av vannområde, etc.
- **Informasjonsopplegg om redusert jordarbeiding til høsthvete.** Ansvarlig: kommuner Fylkesmenn
 - Forsøksfeltet som ble anlagt høsten 2010 har hatt en dårlig overvintring og er ikke egnet i demonstrasjonsøyemed. Det ble diskutert andre innfallsvinkler til infoopplegg. Konkluderte med at det lages en felles markdag for hele vassdraget med fokus på Miljøplan. Inga, Øyvind, Karl Martin og Finn er arrangementsansvarlige.
- **Organisere høsting og avsetning på gras dyrket på bufferoner / gradekte vannveier.** Ansvarlig: Aurskog-Høland kommune
 - Tas opp på neste møte
- **Motivere spesielt til grasdekte vannveier.** Ansvarlig: Aurskog-Høland kommune
 - Tas opp på neste møte
- Motivere til etablering av 8 kumdammer. Kumdammer inn i SMIL-strategien. Kompetanseoppbygging i veiledningsapparat og maskinførere Stimulere til bygging av 1 fangdam. Kartlegge potensial for fangdammer i avgrenset område
 - Koble til miljøplan / miljøplankurs – kurs i hydrotekniske tiltak
 - Marker har gjennomført kurs for maskinkjørere
 - Finn følger opp Bioforsk i forhold til kunnskap om fangdammer

13/11 Resultater fra overvåkingen 2010

Se NIVA-rapport - resultater i de store sjøene som vil ligge på hjemmesiden
Se rapport fra Kanalmuseet om bekkene som vi ligge på hjemmesiden

Sjøene:

Tilstanden i sjøene er stabil til tross for at det er gjennomført betydelige tiltak på landbrukssiden de siste årene. Hemnessjøen har imidlertid hatt en stor økning i fosforinnholdet, noe en ikke har noen forklaring på.

Bekkene:

Det er tatt prøver i ca 40 bekker slik at vi nå har skaffet oss en god oversikt over situasjonen. Det skal tas prøver i bekkene hvert 3. år.

10/11 Eventuelt

Landbruksgruppa fikk en flott befaring hos Sven Ole Nasset på Aanonby gård med fokus på dråger, kummer, fangdammer, vedlikehold av kummer, etc.

Den felles markdagen som skal avholdes i juni vil bli 2-delt. Miløråd/miljøplan hos Sven Ole Nasset og båttur på Haldenvassdraget med utgangspunkt i Strømsfoss.